

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

TEMATISKAIS PĀRSKATS PAR STUDIJU VIRZIENA "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" NOVĒRTĒŠANU

RĪGA, 2024

SATURS

3	KOPSAVILKUMS
3	AUGSTSKOLU UN KOLEDŽU LOKĀCIJA
3	STUDIJU PROGRAMMU SKAITS
4	VISPĀRĪGĀ STATISTIKA
4	STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA
5	STUDIJU VIRZIENA AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI
5	PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ
6	STUDIJU VIRZIENA PROGRAMMU VARIANTI
7	SVID ANALĪZE
8	VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM
8	STUDIJU VIRZIENU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS
9	VĒRTĒJUMS STUDIJU PROGRAMMĀM
9	1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ PROGRAMMA
10	BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA
10	MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA
10	DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA
11	REKOMENDĀCIJAS
11	ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
11	ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
12	EKSPERTI
12	EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS
12	UNIKĀĻO UN KOPĒJO EKSPERTU SKAITS
13	IZMANTOTIE AVOTI
13	EKSPERTU ATZINUMI

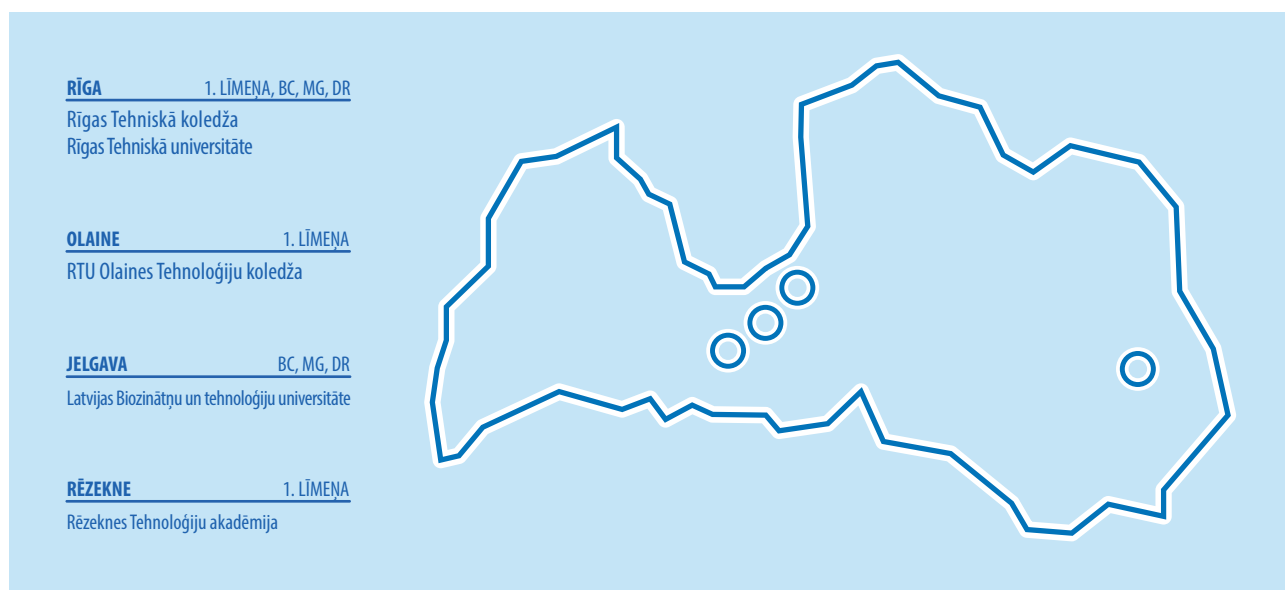
SAĪSINĀJUMI

AiKA	AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES AĢENTŪRA
LBTU	LATVIJAS BIOZINĀTŅU UN TEHNOĻIJU UNIVERSITĀTE
OTK	RTU OLAINES TEHNOĻIJU KOLEDŽA
RTA	RĒZEKNES TEHNOĻIJU AKADĒMIJA
RTK	RĪGAS TEHNISKĀ KOLEDŽA
RTU	RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
LV	LATVIEŠU VALODA
EN	ANĢĻU VALODA
ESG	STANDARTI UN VADLĪNIJAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAI EIROPAS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS TĒLPĀ
IKVD	IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES VALSTS DIENESTS
LDDK	LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA
LSA	LATVIJAS STUDENTU APVIENĪBA
SKK	STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA
LZP	LATVIJAS ZINĀTNES PADOME
SVN	STUDIJU VIRZIENA NOVĒRTĒŠANA
BC	BAKALaura GRĀDS
MG	MAĢISTRA GRĀDS
DR	DOKTORA GRĀDS
NLK	NEPILNA LAIKA KLĀTIENE
NLN	NEPILNA LAIKA NEKLĀTIENE
NLT	NEPILNA LAIKA TĀLMĀCĪBA
PLK	PILNA LAIKA KLĀTIENE
PLN	PILNA LAIKA NEKLĀTIENE

KOPSAVILKUMS

AIKA organizē augstskolu un koledžu studiju virzienu novērtēšanu un akreditāciju, ievērojot Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) un Latvijas normatīvos aktus. Šī procesa galvenais mērķis ir veicināt vienotu izpratni par kvalitātes nodrošināšanu, kur augstskolas un koledžas veido tādu mācīšanās vidi, kurā programmu saturs, mācīšanās iespējas un aprīkojums atbilst izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Visas piecas augstskolas un koledžas, kurās tiek īstenots studiju virziens "Ražošana un pārstrāde", izvēlējās studiju virzienu novērtēšanu veikt AIKA, nevis kādā citā Eiropas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūrā, kas liecina par šo Latvijas augstskolu un koledžu uzticību AIKA metodikai un novērtēšanas procesa organizācijai.

AUGSTSKOLU UN KOLEDŽU LOKĀCIJA

STUDIJU PROGRAMMU SKAITS

1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ STUDIJU PROGRAMMA PROGRAMMU SKAITS - 4

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (2 SP)
Rīgas Tehniskā koledža (1 SP)
RTU Olaines Tehnoloģiju koledža (1 SP)

AKADĒMISKAIS BAKALAURS PROGRAMMU SKAITS - 1

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (1 SP)

PROFESIONĀLAIS BAKALAURS PROGRAMMU SKAITS - 5

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (3 SP)
Rīgas Tehniskā universitāte (2 SP)

AKADĒMISKAIS MAĢISTR PROGRAMMU SKAITS - 2

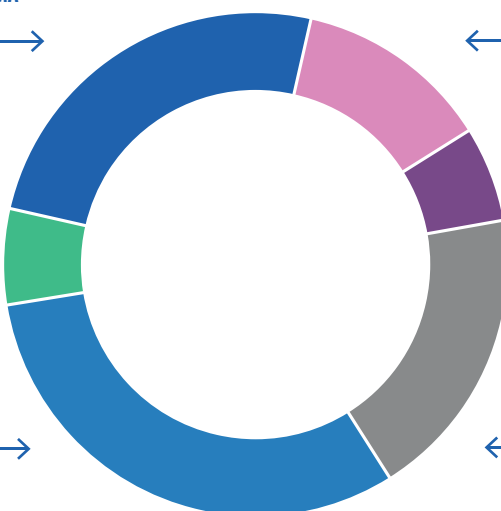
Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (2 SP)

PROFESIONĀLAIS MAĢISTR PROGRAMMU SKAITS - 1

Rīgas Tehniskā universitāte (1 SP)

AKADĒMISKAIS DOKTORS PROGRAMMU SKAITS - 3

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (2 SP)
Rīgas Tehniskā universitāte (1 SP)

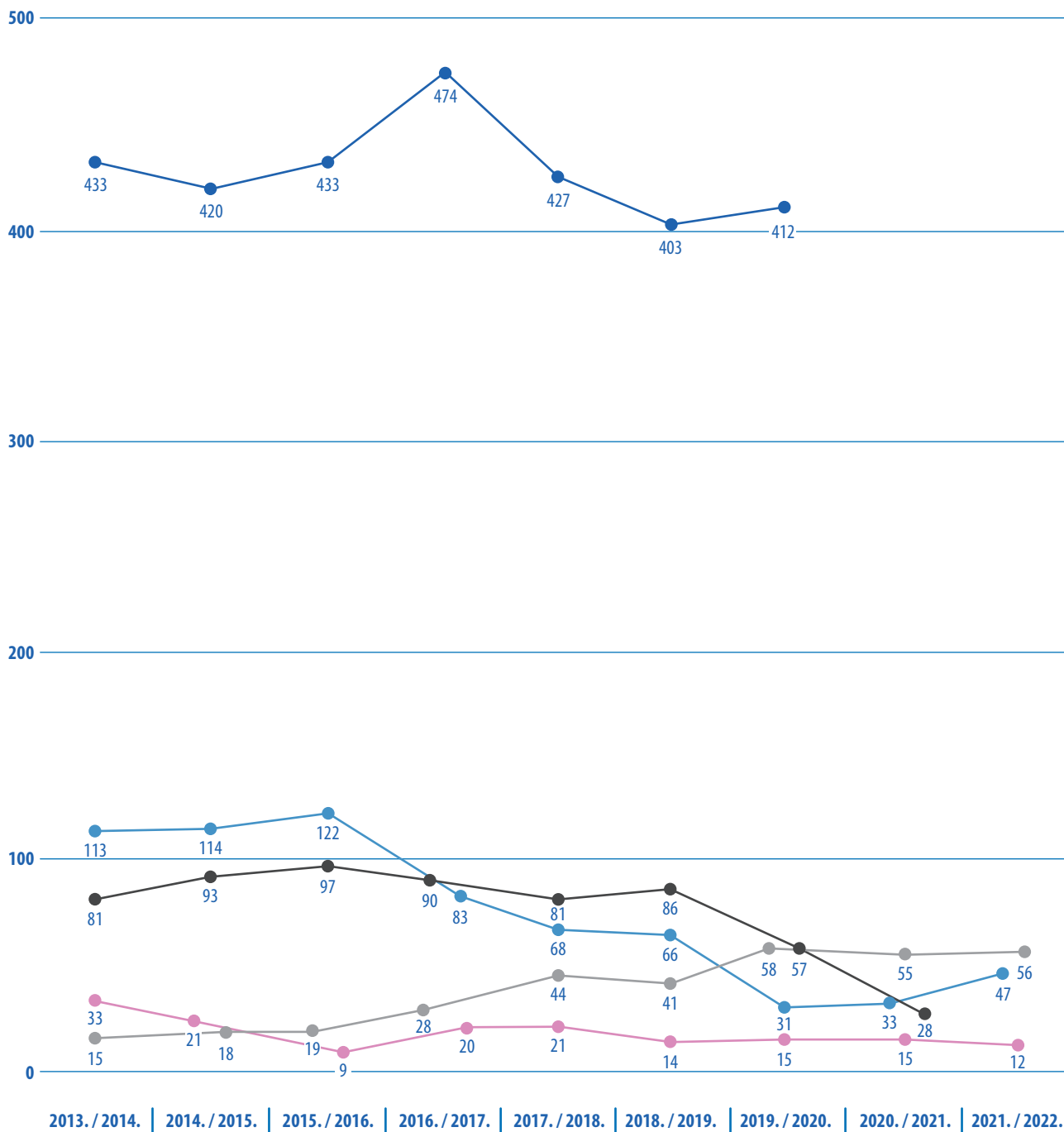

Studiju virzienam raksturīgs ievērojams 1. līmeņa profesionālās studiju programmas īpatsvars, kas skaidrojams ar studiju programmu specifiku. Tajā pašā laikā studiju virziens nodrošina pilnu studiju ciklu, no 1. līmeņa līdz akadēmiskā doktora programmām. Tāpat studiju virzienam raksturīga lokalizēšanās centrālajā valsts daļā, tikai viena augstskola piedāvā šo studiju virzienu, ar divām 1. līmeņa profesionālo studiju programmām, ārpus šī areāla.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Studējošo skaita dinamika Latvijas augstskolās un koledžās studiju virzienā "Ražošana un pārstrāde" ir mainīga. Trīs augstskolās studējošo skaits pakāpeniski samazinās, neraugoties uz to, ka divās no tām vērojams neliels studējošo pieaugums pārskata perioda pēdējā gadā. Tajā pašā laikā, divas augstākās izglītības iestādes saglabā stabilu studējošo skaitu. Tāpat būtiski atšķiras arī studējošo skaits aplūkotajās augstskolās un koledžās. Daļēji tas skaidrojams ar to, ka dažas mācību iestādes piedāvā tikai pirmā līmeņa studiju programmas un tādējādi būtiski atpaliek studējošo skaita ziņā no augstskolām, kur pieejamas visu līmeņu studiju programmas.

STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (dati no augstskolu un koledžu pašnovērtējuma ziņojumiem)

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

RTU Olaines Tehnoloģiju koledža

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija

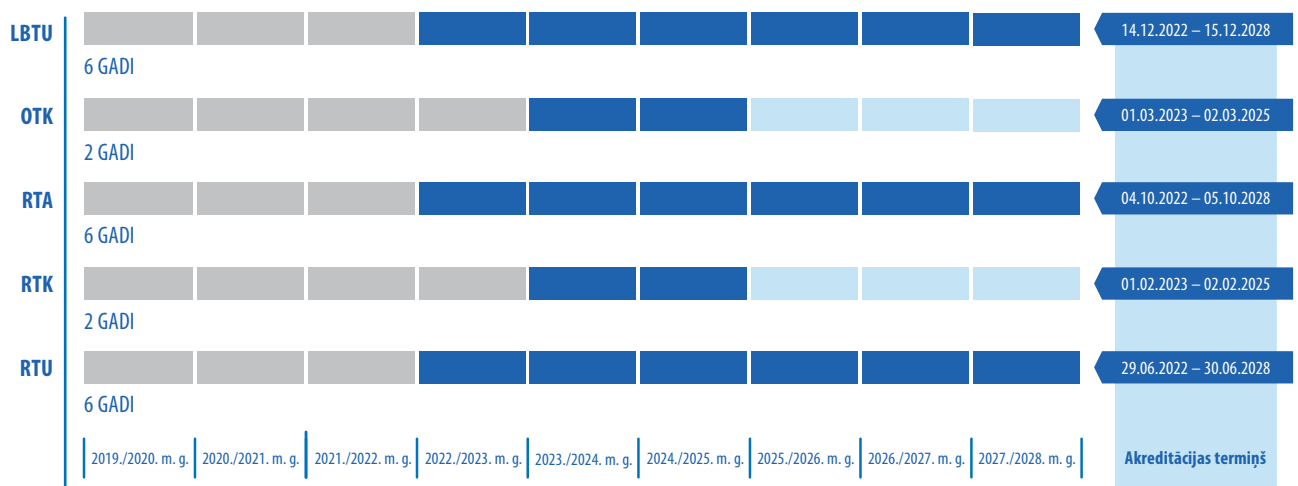
Rīgas Tehniskā koledža

Rīgas Tehniskā universitāte

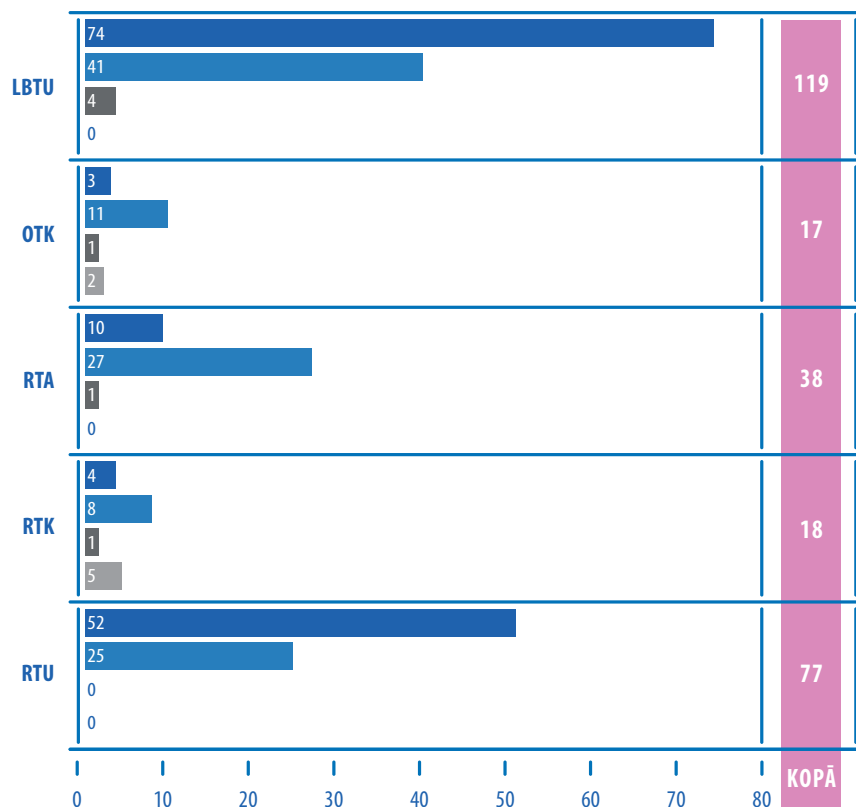
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Lēmumu par studiju virziena un tam atbilstošu studiju programmu akreditāciju pieņem SKK, ņemot vērā ekspertu grupas kopīgo atzinumu, kurā sniegti vērtējumi gan studiju virzienam kopumā, gan katrai studiju programmai, augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu un rekomendāciju ieviešanas plānu, kā arī citus saistītos dokumentus. SKK pieņem lēmumu par studiju virziena akreditāciju uz 2 vai 6 gadiem, vai atteikumu akreditēt studiju virzienu. Studiju virzienu akreditācijas statuss parādīts tabulā zemāk.

STUDIJU VIRZIENA "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" (dati no augstskolu un koledžu pašnovērtējuma ziņojumiem)

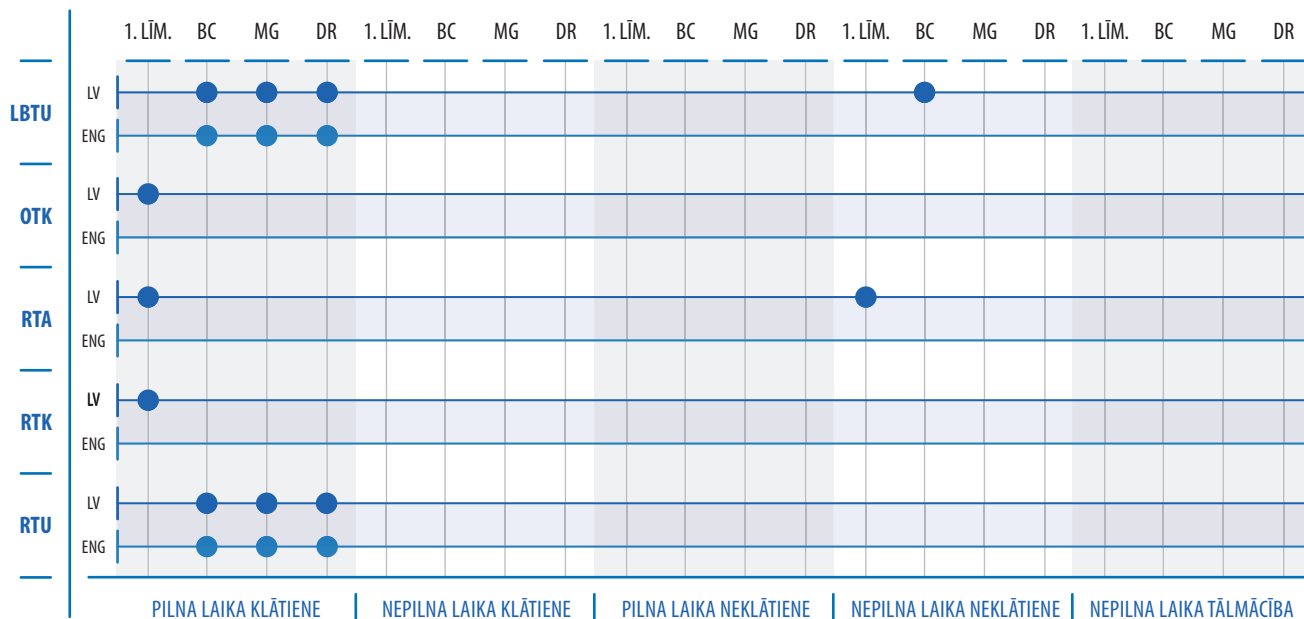
Koledžu līmenī pamatā dominē docētāji ar maģistra grādu, savukārt augstkolās studiju virzienam raksturīgs liels docētāju īpatsvars ar doktora grādu, un pavisam neliels skaits docētāju ar bakalaura grādu, turklāt vairums docētāju ir pieredzējuši nozares profesionāļi. Attiecībā uz programmām, kuras tiek realizētas koledžās, atsevišķos gadījumos eksperti norāda, ka mācībspēku kvalifikācija mēdz neatbilst studiju programmu īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Neraugoties uz atsevišķu augstskolu/koledžu un mācībspēku izcīlo ieguldījumu un sniegumu zinātniskās pētniecības jomā, kā arī pētījumu publikāciju apjomā, tomēr atsevišķās koledžās novērojama zema akadēmiskā personāla proporcija ar doktora grādu, kas būtiski ietekmē šo koledžu spēju uzrādīt ievērojamu zinātnisko pētījumu un publikāciju apjomu. Tas pats attiecas arī uz mācībspēku izejošo mobilitāti, kur esošās iespējas netiek izmantotas pilnvērtīgā apmērā.

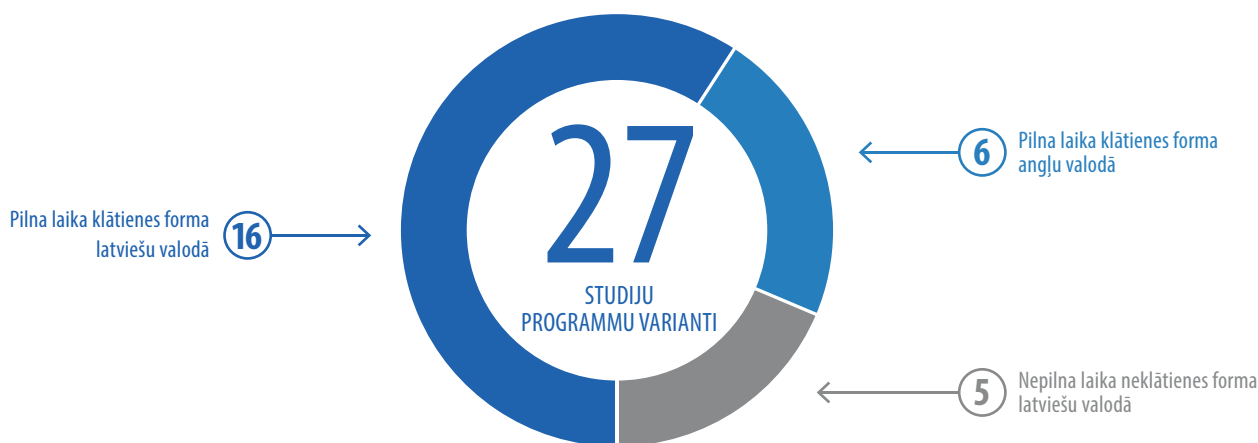
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Augstākās izglītības iestādes katrā virzienā iekļautajai studiju programmai piedāvā vairākus variantus. No 27 studiju virzienā "Ražošana un pārstrāde" īstenotajām studiju programmām 21 studiju programma tiek piedāvāta tikai latviešu valodā, kā arī sešas studiju programmas tiek piedāvātas gan latviešu, gan angļu valodās. Angļu valodā studijas pieejamas tikai divās no šajā pārskatā iekļautajām augstskolām, rezultātā angļu valodā pieejami 22% no kopējā studiju programmu skaita. Attiecīgi augstskolām un koledžām ir potenciāla iespēja šo rādītāju būtiski palielināt un piesaistīt vairāk ārvalstu studentu gan pilna laika studijām, gan arī Erasmus mobilitātei.

STUDIJU VIRZIENĀ "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" PIEDĀVĀTO STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC TO ĪSTENOŠANAS VALODAS, VEIDA UN FORMAS.

STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI

Studiju programmas pārsvārā tiek īstenotas pilna laika klātienes formā, kas nozīmē, ka studējošais nevar brīvi izvēlēties sev ērtāko un atbilstošāko studiju formātu. Tādējādi studiju pieejamību iespējams būtiski papildināt, izmantojot inovatīvās mācību metodes un papildinot mācību iestādēm pieejamos resursus, padarot šīs studiju programmas pieejamas maksimāli plašam reflektantu un studentu lokam. Studiju programmas pieejamas no 1. līmeņa līdz doktora studiju programmām, līdz ar to šajā studiju virzienā tiek nodrošināts pilns studiju cikls.

STUDIJU VIRZIENA SVĪD ANALĪZE

Studiju virzienu "Ražošana un pārstrāde" SVĪD analīze veidota, balstoties uz augstskolu un koledžu pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas grupu un ekspertu perspektīvām. Salīdzinošais materiāls izstrādāts, lai sniegtu objektīvu skatījumu uz studiju virzienu stiprajām un vājajām pusēm, kā arī uz nākotnes iespējām un draudiem. Atsevišķās pozīcijās ekspertu vērtējumi uzrāda ļoti atšķirīgas situācijas starp augstākās izglītības iestādēm, kas piedāvā studiju virzienu "Ražošana un pārstrāde". Pozīcijās, kur vienai mācību iestādei ir novērojams zems rādītājs, citās augstskolās vai koledžās šajās pašās pozīcijās var būt izteikti augstāki rādītāji, piemēram tādās pozīcijās kā, zinātniskā pētniecība, konferenču organizēšana un sadarbība ar ārzemju partneriem. Ja neskaita šos atsevišķos gadījumus, tad šajā nodaļā uzrādītas studiju virzienu "Ražošana un pārstrāde" raksturīgākās iezīmes.

Stiprās puses

Augstskolu un koledžu pašnovērtējums

Absolventiem ir labas karjeras iespējas darba tirgū.

Prakses vietu nodrošinājums.

Tiek nodrošinātas vadošo nozares pārstāvju vieslekcijas.

Materiāli tehniskais nodrošinājums pilnībā atbilst studiju programmu prasībām.

Valsts finansētas studiju vietas.

Veiksmīga sadarbība starp augstskolām.

Atsevišķas studiju programmas tiek īstenotas angļu valodā, tādējādi piesaistot ārvalstu studentus.

Pieredzējis, augsti kvalificēts, radošs akadēmiskais personāls.

Ekspertu novērtējums

Veiksmīga sadarbība ar ārējiem partneriem (privātais sektors, citas mācību iestādes), kas sniedz iespēju izmantot aprīkojumu pilnvērtīgu studiju procesa un pētniecības nodrošināšanai.

Studiju virziens ietver tautsaimniecībai aktuālas un vitāli svarīgas tematikas studiju programmas.

Aktīva augstskolu / koledžu iesaiste prakses vietu nodrošināšanā.

Labi aprīkotas laboratorijas.

Mācīb spēks ir augsti kvalificēts.

Vājās puses

Augstskolu un koledžu pašnovērtējums

Ievērojams studentu skaita samazinājums.

Studējošo nespēja patstāvīgi studēt.

Studējošo lielās vecuma un izglītības līmeņa atšķirības apgrūtina studiju kursu satura apgušanu pirmajā semestrī, īpaši, vispārīgajās jomās.

Nepietiekams akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaits studiju virzienu nozarēs.

Reflektantu sagatavotības līmenis būtiski nevienlīdzīgs.

Studenti līdztekus mācībām spiesti strādāt.

Nepietiekami intensīva ārvalstu studentu piesaiste.

Ekspertu novērtējums

Zinātnisko pētījumu publikāciju apjoma samazinājums.

Mobilitātes rādītāji ir kritiski zemi.

Mazs potenciālo promocijas darbu vadītāju un Latvijas Zinātnes padomes ekspertu skaits attiecīgās jomas doktoru studiju programmās.

Atsevišķu mācīb spēku angļu valodas neatbilstošais līmenis.

Sarežģīta situācija ar vieslektoru piesaisti.

Novērojams starptautisko partneru trūkums.

Studiju virziens pārstāvēts tikai atsevišķos valsts reģionos.

Iespējas

Augstskolu un koledžu pašnovērtējums

Nozares uzņēmumu stipendiju izveide.

Kopīgo studiju programmu (ar ārvalstu partneriem) izveide.

Plašas studiju virzienu programmu attīstības iespējas.

Iespēja studiju procesā un tā uzlabošanā vairāk iesaistīt darba devēju pārstāvjus.

Iespēja studentu piesaistīt plašāk izmantot sociālo tīklu piedāvātos risinājumus.

Jaunu darba tirgū pieprasītu studiju moduļu izveide.

Starptautisko fondu un grantu finansējuma izmantošana zinātnisko pētījumu veikšanai akadēmiskajam personālam.

Ekspertu novērtējums

Pētniecisko rakstu publicēšanas plānošana augsta indeksa zinātniskos žurnālos (studentiem un akadēmiskajam personālam).

Ārvalstu pasniedzēju un studentu piesaistes sistēmas vai plāna izstrāde.

Draudi

Augstskolu un koledžu pašnovērtējums

Demogrāfiskā situācija valstī.

Studētgrībētāju skaita samazinājums.

Materiālās labklājības kritums studējošo ģimenēs.

Problēmas piesaistīt augsti kvalificētus pasniedzējus nozares studiju kursu realizācijai, nespējot piedāvāt konkurētspējīgu atalgojumu.

Valsts budžeta finansējuma zaudēšana.

Nekonkurētspējīgs atalgojums augstākās izglītības sektorā.

Nepietiekams studentu skaits.

Ekspertu novērtējums

Vairāku studiju programmu ilgtspēja ir apdraudēta zemā studentu skaita dēļ.

Pasniedzējus ir grūti atrast ierobežoto resursu dēļ.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM

AIKA īsteno studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas procedūras saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodiku, kas ir izstādāta atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi". Studiju virzienu akreditācija norit divos posmos – virzienu novērtēšanas posms un virzienu akreditācijas posms. Virzienu novērtēšana ietver studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanu, ekspertu grupas vizīti, ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanu, kas satur rekomendācijas augstskolas vai koledžas darba pilnveidošanai. Studiju virzienam noteiktās prasības tiek vērtētas, ievērojot gan studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumā sniegto informāciju, gan ekspertu vizītes laikā gūtās atziņas un secinājumus. Kopumā šajā pārskatā tiek analizētas 16 studiju programmas.

PRASĪBA 15.1

Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virzienu nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Neraugoties uz to, ka studiju kvalitātes uzlabošanas mehānismi lielākoties ir izstrādāti atbilstoši vispārpieņemtajām prasībām, tomēr raksturīga problēma augstskolām un koledžām ir šo mehānismu iesviešana reālajā vidē. Tas pats attiecas arī uz studējošo, mācībspēku un profesionālās vides pārstāvju anketēšanu, neraugoties uz faktu ka anketēšana tiek veikta, eksperti ir secinājuši, ka atgriezeniskās saites mehānismi un komunikācija funkcionē nepilnīgi.

Aktuāls jautājums ir arī studējošo skaita palielināšana. Eksperti norāda, ka nepieciešams skaidrs stratēģiskais plāns, tajā skaitā mārketinga plāns, kā palielināt studējošo skaitu nākotnē.

PRASĪBA 15.2

Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (ja attiecināms).

Augstskolas kurās tiek realizēti zinātniskās pētniecības procesi, uzrāda daudzsoļus rezultātus un labu potenciālu turpmākajai attīstībai. Tas attiecas gan uz zinātnisko konferenču organizēšanu, gan arī uz dažādu inovatīvu metožu ieviešanu, tajā skaitā mācību, mārketinga un organizatorisko procesu inovācijas. Eksperti norāda, ka atsevišķos zinātniskās pētniecības procesos novērojamas kvalitātes problēmas, kā arī ir nepietiekams starptautisko pētījumu apjoms.

Augstskolu un koledžu sadarbības rezultātā, studējošajiem ir iespēja izmantot paplašinātu pieeju datu bāzēm un bibliotēku resursiem.

PRASĪBA 15.3

Studiju virzienu ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virzienu mērķu sasniegšanu.

Lielākoties vietējā komunikācija un sadarbība sasniedz izvirzītos mērķus, tas attiecas kā uz sadarbību ar augstskolām, nodrošinot iespēju turpināt studijas, tā arī ar uzņēmējiem, nodrošinot prakses vietas studējošiem. Situācija nav tik apmierinoša saistībā ar ārvalstu sadarbību, īpaši tas attiecas uz koledžām, kur studijas notiek tikai latviešu valodā, tādejādi izslēdzot mobilitātes sniegtās iespējas. Arī citas sadarbības iespējas ar potenciālajiem ārvalstu partneriem būtu jāaktualizē un jāveicina.

PRASĪBA 15.4

Iepriekšējā studiju virzienu novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana.

Kopumā augstskolas un koledžas uzrāda labus rezultātus rekomendāciju ieviešanā, tikai atsevišķos gadījumos eksperti norādīja, ka nepilnības novērsta daļēji. Galvenā joma, kurā augstskolas un koledžas saskārušās ar grūtībām rekomendāciju ieviešanā, ir starptautiskā sadarbība, īpaši, kas saistīta ar pētniecību un mobilitāti. Tāpat joprojām ir novērojami trūkumi angļu valodas zināšanās mācībspēku vidū.

STUDIJU VIRZIENAM "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" NOTEIKTO PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

VĒRTĒJUMS STUDIJU PROGRAMMĀM

PRASĪBA 16.1

Studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Kopumā augstskolām un koledžām raksturīga atbildīga pieeja pret Augstskolu likumā un citos normatīvajos aktos ietvertajām prasībām un novērotās nepilnības nerada šķēršļus veiksmīgai mācību procesu realizācijai. Tomēr vairākām augstskolām un koledžām, atsevišķu normatīvu izpilde tiek realizēta daļēji.

PRASĪBA 16.3

Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Neraugoties uz to, ka kopumā mācībspēku kvalifikācija un zinātnisko pētījumu apjoms ir pietiekoši augstā līmenī, tomēr atsevišķos gadījumos fiksēti mācībspēki, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda un kuriem nepieciešama docējamam priekšmetam atbilstoša piecu gadu praktiskā darba pieredze. Kopumā akadēmiskā personāla iesaiste pētniecības projektos ir labā līmenī gan starptautiskā, gan vietējā līmenī. Savukārt lielās slodzes, kas saistītas ar kontaktstundu skaitu, nepietiekamās svešvalodu zināšanas un atsevišķos gadījumos arī pētnieciskā darbība, tiek uzskatīti par punktiem, kas jāņem vērā studiju virziena attīstības procesu realizācijā.

PRASĪBA 16.2

Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai.

Atbilstoši pašnovērtējuma ziņojumiem un ekspertu vizītēs konstatētajam, materiāli tehniskais nodrošinājums studiju virzienā kopumā ir apmierinošs, tikai atsevišķos gadījumos eksperti norāda uz tehniskā aprīkojuma atjaunošanas nepieciešamību un nepilnīgu tehnisko nodrošinājumu zinātniskajam un pētnieciskajam darbam. Tāpat nozares jaunākās starptautiskās literatūras pieejamība atsevišķos gadījumos ir ierobežota, šobrīd tas tiek risināts ar sadarbību starp augstskolām un koledžām, nodrošinot studējošiem pieeju papildu informatīvās bāzes resursiem, tomēr tas uzskatāms kā īstermiņa risinājums.

PRASĪBA 16.4

Studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Pārsvārā visas studiju programmas maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstītas attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Kā arī tiek izstrādāti prioritārie pētniecības virzieni, kuriem tiek atbilstoši pielāgots studiju programmu saturs. Atsevišķos gadījumos fiksētās nepilnības sevi ietver daļēju neatbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, apliecinājumu trūkums studējošajiem par zaudējumu atlīdzināšanu, kā arī zināmas neatbilstības profesionālās augstākās izglītības standartam, studiju kursu aprakstiem un diplomam.

STUDIJU VIRZIENAM "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" ATBILSTOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ PROGRAMMA

KATEGORIJA	PRASĪBAS	16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	
RTK	KOKAPSTRĀDE		N/A											VIDUVĒJI
	PĀRTIKAS PRODUKTU PĀRSTRĀDE		N/A											LABI
RTA	APĢĒRBU DIZAINS UN TEHNOLOĢIJA		N/A											LABI
	PĀRTIKAS PRODUKTU KVALITĀTES KONTROLE		N/A											VIDUVĒJI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

● Profesionālā kvalifikācija

● Akadēmiskais grāds

VĒRTĒJUMS STUDIJU PROGRAMMĀM

STUDIJU VIRZIENAM "RAŽOŠANA UN PĀRSTRĀDE" ATBILSOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LBTU	PĀRTIKAS PRODUKTU TEHNOLOĢIJA												N/A	LABI
	KOKAPSTRĀDE												N/A	LABI
	DIZAINS UN AMATNIECĪBA												N/A	LABI
	PĀRTIKAS KVALITĀTE UN INOVĀCIJAS												N/A	LABI
RTU	APĢĒRBU UN TEKSTĪLA TEHNOLOĢIJA												N/A	LABI
	MATERIĀLU TEHNOLOĢIJA UN DIZAINS												N/A	LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

Profesionālā kvalifikācija

Akadēmiskais grāds

MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LBTU	PĀRTIKAS ZINĀTNE													LABI
	KOKSNES MATERIĀLI UN TEHNOLOĢIJA													LABI
RTU	DIZAINA INŽENIERIJA													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

Profesionālā kvalifikācija

Akadēmiskais grāds

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LBTU	PĀRTIKAS ZINĀTNE													LABI
	KOKSNES MATERIĀLI UN TEHNOLOĢIJA													LABI
RTU	ŠĶĪEDRU MATERIĀLU ZINĀTNE													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

Profesionālā kvalifikācija

Akadēmiskais grāds

REKOMENDĀCIJAS STUDIJU VIRZIENAM

Liela daļa sniegto rekomendāciju ir specifiskas katrai augstskolai vai koledžai, taču ir iespējams identificēt zināmas līdzības, piemēram, lielai daļai iestāžu sniegts ieteikums veicināt atgriezeniskās saites nodrošināšanu uz studentu, absolventu un darba devēju aptaujām, kā arī uzlabot studējošo un mācībspēku angļu valodas zināšanu līmeni. Tāpat lielai daļai izglītības iestāžu ieteikts būtiski palielināt resursu ieguldījumu studējošo skaita palielināšanai un zinātniskajai pētniecībai, īpaši starptautiskā mērogā.

ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Augstskolām un koledžām jāizmanto pieejamie komunikācijas līdzekļi, lai sniegtu informāciju un lēmumus mācībspēkiem un studentiem.
- Studiju virziena ietvaros katrai programmai jāizveido Konsultatīvā padome, kurā darbotos pārstāvji no nozares asociācijām, absolventu apvienībām, arodbiedrībām u.c. Konsultatīvajai padomei ir jābūt integrētai programmu izstrādes procesā un tai ir jāsniedz norādījumi, un informācija kursu pārskatīšanā, nodrošinot, kursu satura atbilstību nozares vajadzībām.
- Ar sadarbības uzņēmumiem jāpanāk vienošanās par centralizētu materiālu piegādi laboratorijām un darbiniecām ar viena gada termiņu.
- Palielināt radošo studiju kursu skaitu. Atbilstošajās programmās iekļaut CAD un PSD programmatūru kursus.
- Jāveicina studentu iesaistīšanās zinātniskajā pētniecībā un pedagoģiskajos procesos (doktorantūras studentiem).
- Pievērst uzmanību studentu iespējām piekļūt konkrētu datorprogrammu licencēm attālināto studiju laikā, piemēram izmantojot virtuālo privāto tīklu (VPN).
- Plānot un ieviest preventīvus pasākumus (norādot atbildīgās personas), lai samazinātu studējošo atbirumu.
- Nepieciešams apzināt jaunus partnerus/augstskolas ārvalstīs, slēgt sadarbības līgumus un veicināt ienākošo un izejošo mobilitāti.
- Vairumam augstskolu / koledžu pēc iespējas ātrāk jāizveido atbilstošs stratēģijas plāns un mārketinga stratēģija, lai palielinātu studējošo skaitu studiju jomā.
- Visiem pasniedzējiem ir jāizmanto viena platforma. Dažādu komunikācijas platformu izmantošana, studentiem apgrūtināta studiju procesu.
- Izstrādāt sistemātisku plānu mācībspēkiem inovatīvu pedagoģisko metožu apguvei, iekļaujot diskusiju vidi par jautājumiem, kas saistīti ar vērtēšanas metodēm.

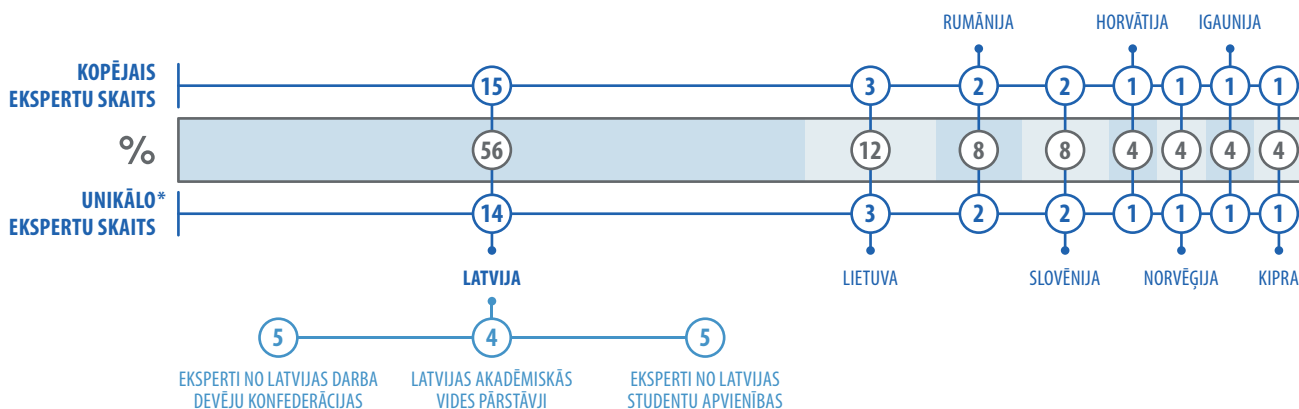
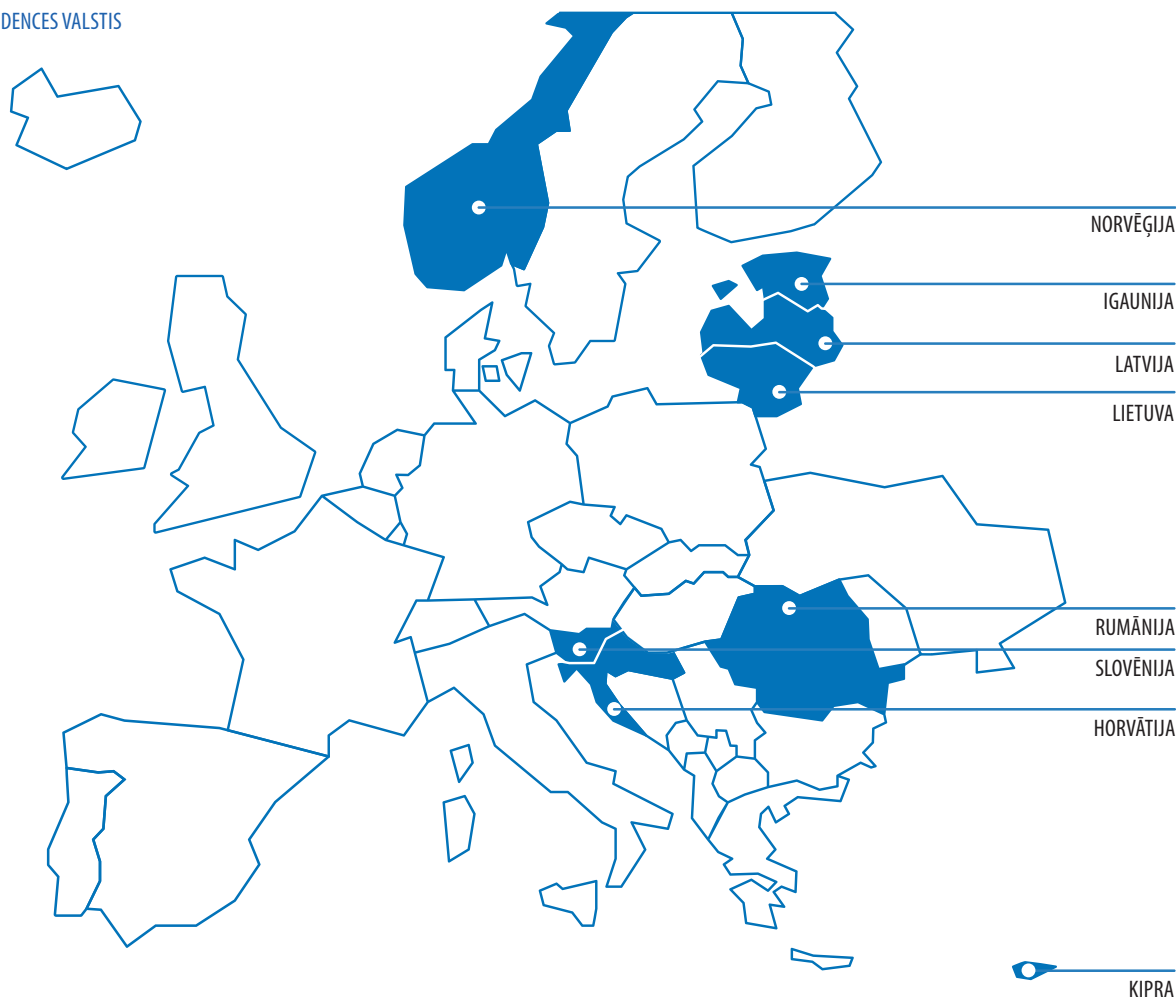
ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Studijuursos 3 gadu laikā palielināt praktisko radošo darbu apjomu.
- Izstrādāt stratēģiju ārvalstu studentu un akadēmiskā personāla piesaistei.
- Kvalitātes politikai un ar studijām saistītajiem noteikumiem jābūt publiski pieejamiem angļu valodā ārvalstu pasniedzējiem un studentiem.
- Ieviest darba metodes, kas palīdzēs apturēt vai vismaz palēnināt izdevumu pieaugumu uz vienu studentu nākamajā 4 gadu periodā.
- Nākamo četru gadu laikā jāpalielina ārējo ieņēmumu daļa, lai atslogotu daļu no pamatbudžeta.
- Nākamo četru gadu laikā nepieciešams izveidot formālu atgriezenisko saiti no galvenajām ieinteresētajām pusēm (studentiem un darba devējiem) attiecībā pret studiju programmas saturu.
- Ir jāpalielina ienākošo un izejošo studentu mobilitāte.
- Ir jāveicina atgriezeniskā saite uz studentu, absolventu un darba devēju aptaujām.
- Līdz nākamajai akreditācijai atsevišķiem akadēmiskā personāla locekļiem nepieciešams uzlabot angļu valodas līmeni.
- Nepieciešams atjaunināt mācību programmu un bibliotēku krājumus ar jaunāko literatūru.
- Detalizēta pētījuma sagatavošana par studiju virziena attīstības potenciālu angļu valodā, noskaidrojot, kādas studiju programmas un kursi tiktu piedāvāti angļu valodā, lai palielinātu studējošo skaitu programmās, kurās tas ir kritiski zems. Iespējams, ir vērts apsvērt iespēju veidot kopīgas studiju programmas ar citām augstskolām.
- Jānodrošina un jāveicina nozares ekspertu vizītes uz augstskolām un koledžām.

EKSPERTI

Ekspertu atlase notiek saskaņā ar ekspertu atlases kritērijiem un principiem. Ekspertu sniegtās rekomendācijas studiju virzienā visbiežāk ir vērstas uz šādu kritēriju pilnveidošanu augstskolās un koledžās – studiju programmu parametru uzlabošanu, zinātniskās darbības uzlabošanu, mācībspēku kvalifikācijas un angļu valodas prasmju pilnveidošanu, kā arī nepieciešamību uzlabot atgriezenisko saiti no studējošajiem un citām ieinteresētajām pusēm studiju procesa kvalitātes pilnveidošanai.

EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS

*Atsevišķos gadījumos eksperti piesaistīti vairāk kā vienai novērtēšanas procedūrai šo apzīmējot ar "kopējais ekspertu skaits", savukārt "unikālo ekspertu skaits" sevi iekļauj ekspertu skaitu, neņemot vērā procedūru apjomu kurā šie eksperti piedalījušies.

Noslēgumā jāatzīmē, ka kvalitātes novērtēšana ir katrai augstskolai un koledžai nozīmīgs process, lai sekmīgi iekļautos Eiropas augstākās izglītības telpā. Tādējādi augstskolām un koledžām ir svarīgi ieviest kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas nodrošina, lai tikpat liela uzmanība tiktu pievērsta ne tikai studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, bet arī augstskolu un koledžu pārvaldības un resursu pieejamības jautājumiem, iesaistot arī sociālos partnerus, darba devējus un absolventus, kā arī sasaistot studiju vidi ar pētniecību.

IZMANTOTIE AVOTI

Tematiskajā pārskatā par studiju virzienu "Ražošana un pārstrāde" novērtēšanu tiek izmantoti dati no augstskolu un koledžu pašnovērtējuma ziņojumiem, no ekspertu atzinumiem, kā arī no citiem avotiem.

AIC (2019 a) Studiju virzienu akreditācijas metodika. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

<https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/12/Studiju-virzienu-nov%C4%93rt%C4%93%C5%A1anas-un-akredit%C4%81cijas-metodika-aktualiz%C4%93ts-08.12.2020..pdf>

AIC (2019 b) Studiju virzienu novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Studiju-virzienu-novertesanas-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas_2019.pdf

AIC (2019 c) Studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/01/Studiju_virzienu_pasnovertejuma_zinojuma_izstrades_vadlinijas_16.01.2019_redakcija.pdf

ESG (2015) Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). Brisele, Beļģija.

http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

MK (2018) Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi. Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr.793.

<https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzienu-atversanas-un-akreditācijas-noteikumi>

AIC Ekspertu atlasē kritēriji un principi

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, RTU Olaines Tehnoloģiju koledžas, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas, Rīgas Tehniskās koledžas un Rīgas Tehniskās universitātes studiju virzienu "Ražošana un pārstrāde" ekspertu atzinumi.

LBTU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Latvia University of Life Sciences and Technologies

Study field: Manufacture and Processing. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=249>

OTK Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Mechanics and Technology College of Olaine

Study field: Manufacture and Processing. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=1416>

RTA Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Rēzekne Academy of Technologies

Study field: Manufacture and Processing. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=1375>

RTK Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Riga Technical College

Study field: Manufacture and Processing. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=1366>

RTU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Riga Technical University

Study field: Manufacture and Processing. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=204>

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

Dzirnavu iela 16/k2, Rīga, Latvija, LV 1010
www.aika.lv